

pa stegnjene po tleh. Vse okoli nje-
ga dim. In na glas se je smejal.
Tudi sam sem se zakrohotal in iz-
tisnil iz sebe: »Ne morem več!« Po-
tem sem skočil čez goreče stopnice
v pritličje. Stanko Tomažič.

PREŠEREN — SRBSKI PESNIK?

Pod naslovom *Orient und Occident. Eine Blütenlese aus den vorzüglichsten Gedichten der Weltliteratur* je 1885 v Mindenu na Vestfalskem v Brunsovi založbi objavil J. Hart 612 strani velike osmerke svetovnih pesnikov v tem redu: Kitajci, Indi, Hebrejci, Arabci, Perzi, Afgani, Turki, Grki, Novogrki, Rimci, Španci, Portugalci, Italijani, Francozi s Provenčali, Angleži, Združenodržavci, Nemci, Nizozemci, Danci, Norvežani, Švedi, Rusi, Poljaki, Čehi, Srbi, Madjari, Romuni. V srbskem oddelku stoje štiri narodne popevke (prev. Nina Gühner, Gerhard, Talvj), Prešernova Nezakonska mati (Frz. Samhaber) in kneza Nikite Morju (Stephan Milow). Ker o tej knjigi pri nas še nihče ni črnil, naj omenim, da se naš Vrbljan dvakrat imenuje Franz Presiren, enkrat pa Présiren (strešica se je preselila kot naglasek na sosedno črko, medtem ko se je pri Svatopluku Čechu spremenila v iberško cediljo). Prevod sicer ni v Omerzovih glikonejih (DS 1916), a gladek. Več netočnosti pa obsegajo Zapiski: F. P., najodličnejši srbski pesnik našega stoletja; uspešno je poskušal družiti narodne posebnosti svojega ljudstva z zahodnoevropsko prosveto in omiko; v svoji liriki razvija poleg obilnega in globokega čustvenega življenja milino duha in pristrčni dovtip. Kaj spretno zadene pogostoma prelestno prostoumnost in svežino srbske narodne pesmi. Rojen 1780 se je čilo udeleževal politične borbe v svoji domovini, potoval po Italiji, Nemčiji in Franciji ter umrl 1849 ob splošni žalosti svojih rojakov. — Kdo je kriv napak, prepisovalec ali stavec? Tu je moral izpasti Kopitar, ker vidimo njegovo rojstno letnico, in Smole iz znanih Prešernovih kitic.

A. D-k

PRISPEVEK ZA DOLOČITEV KRAJA IN ČASA ERJAVČEVIH HUZARJEV NA POLICI.

Težko je določiti, kje se godé Erjavčeve povesti. Čeprav je imel precéj smisla za naravo in jo rad ter lepó opisuje, govori vendar le na splošno o pozorišču. Kakor vsem romantikom, je bila tudi njemu pri srcu predvsem napeta zgodba; kraji so mu bili postranskega pomena. Tudi literarni kritiki doslej temu vprašanju niso posvečali nobene pozornosti. Fran Levec, ki je prvi izdal Erjavčeve Izbrane spise in obširen življenjepis, ni krajem posvetil nobene vrstice. Tudi SBL, Erjavec in Fleré v Erjavčevih izbranih spisih za mladino ter Slodnjak v Zbranem delu ne govoré o tem, da ne omenjam manjših del. Le Janez Logar se je v Hudem breznu (Cvetje iz domačih in tujih logov, zv. 15., 1941) lotil tega vprašanja, toda je moral ugotoviti: »Kraj zgodbe ni imenovan in tudi ni toliko natančno opisan, da bi ga bilo moči uganiti.« (Str. 24.)

Erjavec pa je nekoliko natančneje orisal kraj v svoji najdaljši in najbolj dograjeni povesti: Huzarji na Polici. Tu pravi: »Polica je precej velika vas, šteje blizo 60 hiš in prijazna, če tudi majhna grajščina stoji komaj dober streljaj daleč zunaj vasi na nizkem holmcu, od kodar se prav lepo vidi po celi dolini. Na Polici stane tudi župan za celo sosesko. Poličani so miren in blag narod, pridno obdelujejo svojo zemljo, kakor so se naučili od svojih dedov in prededov; zraven so pa tudi veseli in vsako nedeljo so vse tri krčme v vasi polne dobrovoljnih gostov.« (Slov. Glasnik 1863, str. 2.) »V gornjem koncu vasi stoji cerkev, pred njo lipa.« (Str. 35.) Okrog cerkve je pokopališče, križi gledajo izza nizkega zida (str. 133). Dekleta so si pravile na potoku (str. 8). Huzarji so prihajali mimo kapelice, kjer se cesta prevali čez majhen klanec (str. 35), in se postavili v red pred cerkvijo (str. 36). Pičlo uro od tod je grad, Bučnik imenovan (stran 135). Ankin oče je bil učitelj (šolmašter) v Gornjih Duplicah (str. 73).

Toliko Erjavec. Čeprav je Polic več, se vendar dá ugotoviti, da je imel Erjavec pred očmi Polico pri